

Sygn. I C 114/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Janusz Blicharski
Protokolant:	sekretarz sądowy Karina Hofman

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2015 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa **Banku (...) S. A. w W.**

przeciwko **U. P.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda Banku (...) S. A. w W. na rzecz pozwanej U. P. kwotę 3.600 zł (słownie: trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. I C 114/15

UZASADNIENIE

Bank (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej U. P. kwotę 89.714,17 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 12.04.2012 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia, jakie pozwana uzyskała kosztem powódki w dniu 9.02.2012 r. kiedy to po złożeniu przez pozwaną dyspozycji przelewu z rachunku bankowego prowadzonego dla (...) Sp. z o.o. spółkę komandytową na rachunek prywatny pozwanej kwoty 100.000 zł, kwota 89.714,17 zł została na koncie pozwanej zajęta przez komornika sądowego prowadzącego egzekucję przeciwko pozwanej.

Pozwana U. P. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu twierdząc, iż w sprawie nie mają zastosowania przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, a do uszczerbku w majątku powoda doszło wskutek nienależytego wykonania przez powoda umowy rachunku bankowego łączącej strony, która to umowa nie przewidywała powstania na koncie debetu, a mimo to bank wykonał dyspozycję debet wywołującą. Pozwana podniosła również zarzut przedawnienia roszczenia powodowego banku wskazując, że powstało ono w związku z prowadzoną przez bank działalnością gospodarczą.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Bank (...) SA w W. prowadził rachunek bankowy (...) Spółka z o.o. – spółka komandytowa o numerze (...), a jednocześnie konto lokacyjne pozwanej jako osoby fizycznej o numerze (...).

Bezsporne

W dniu 9.02.2012 r. pozwana U. P., mając stosowne pełnomocnictwo wydała dyspozycje przelewu z rachunku P. Polska na własne konto lokacyjne kwotę 100.000 zł, które to pieniądze miały być przeznaczone na wypłatę dla pracowników. Na dokumencie polecenie przelewu pozwana złożyła podpis zgodny ze wzorem podpisu i pieczęcią, a pracownik banku (...) dokonała przelewu 100.000 zł, którą to sumę pozwana zamierzała wypłacić tego samego dnia. Do przelania pieniędzy na konto prywatne pozwanej doszło z tego powodu, iż prowizja wypłaty z konta spółki była wysoka. W momencie gdy przelane środki pracownica banku zamierzała wypłacić pozwanej okazało się, że środki zostały zablokowane, po czym ukazała się informacja, że konto zostało zablokowane przez komornika.

Po tym jak pozwana oświadczyła, że pieniądze muszą być wypłacone, bo mają być przeznaczone na wynagrodzenie pracowników spółki, pracownica banku dokonała przelewu odwrotnego (storno), po czym środki znalazły się ponownie na koncie spółki (...) i zostały wypłacone pozwanej zgodnie z dyspozycją. Po dokonaniu przelewu (...) koncie pozwanej powstał debet, o czym jednak pracownica banku dowiedziała się dopiero następnego dnia. W chwili wypłaty środków pracownica banku nie miała informacji o wysokości środków na rachunku pozwanej.

dowód: zeznania świadka A. L. k. 69 v akt sprawy; kopia transakcji bankowych z 9.02.2012 r. k. 8.

W dniu 10.02.2012 r. przesłany został do banku raport o powstaniu nieautoryzowanego debetu na koncie U. P.. Za swoje zachowanie pracownica banku została ukarana naganą.

dowód: zeznanie świadka A. L. k. 69 v akt sprawy

System powodowego banku jest tak skonstruowany, że pracownik nie widzi w chwili transakcji, czy konto jest debetowe, czy też nie ma takiego charakteru

dowód: oświadczenie pełnomocnika powoda k. 69 v in fine

Umowa rachunku bankowego zawarta przez powoda z pozwaną nr (...) z dnia 2.12.2010 r. nie dopuszczała powstania debetu na koncie.

dowód: umowa rachunku bankowego nr (...) z dnia 2.12.2010 r. k.67-68

Departament Dochodzenia Należności Detalicznych powodowego banku już w dniu **23.03.2012** r. wystąpił do powódki z przesądowym wezwaniem do zapłaty. Wezwanie powtórzone zostało 10.03.2014 r., zaś pozew oznaczony datą 24.03.2015 r. złożony został w sądzie 7.04.2015 r.

dowód: wezwania do zapłaty k. 4-7

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu z uwagi na przedawnienie.

Czynności banku dokonane 9.02.2012 r. bez wątpienia pozostawały w związku z prowadzoną przez bank działalnością gospodarczą. W myśl art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej termin przedawnienia roszczeń cywilnych wynosi lat 10, zaś roszczeń o świadczenie okresowe oraz roszczeń wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej **3 lata**. Powyższy termin 3-letni został przez powoda w sposób oczywisty i nadmierny przekroczony. Jak przyznał sam powód jego roszczenie stało się wymagalne już z dniem 9.02.2012 r. i od tego dnia zaczął biec 3 letni termin przedawnienia roszczenia. Niewątpliwym jest, iż cała dokumentacja dotycząca zdarzenia przekazana została z oddziału w S. do Departamentu Dochodzenia Należności Detalicznych w W. krótko po transakcjach z

9.02.2012 r. skoro już 23.03.2012 r. wysłano pozwanej pierwsze przesądowe wezwanie do zapłaty. Traktując bank jako instytucję profesjonalną zatrudniającą wysokiej klasy wyspecjalizowanych pracowników, nie da się przyjąć, iż podniesienie zarzutu przedawnienia roszczenia ze strony pozwanej byłoby nadużyciem prawa w rozumieniu art. 5 k.c. Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał pogląd, że zarzutu upływu terminu przedawnienia Sąd może nie uwzględnić tylko i zupełnie wyjątkowo/vide wyrok SN z 27 czerwca 2001 r. - II CKN (...)r. i wyrok SN z 7 czerwca 2000 r. - III CKN(...). Dla oceny czy podniesiony zarzut przedawnienia nie nosi znamion nadużycia prawa, konieczne jest rozważenie zarówno charakteru dochodzonego roszczenia, przyczyn opóźnienia i jego nadmierności/vide: wyrok SN z 2 kwietnia 2003 r. - I CKN (...).

Powodowy bank, mimo że w trakcie rozprawy powołał się na art. 5 k.c. nawet nie usiłował wskazać przyczyn opóźnienia ani nie wykazał, iż nie jest ono nadmierne. W ocenie Sądu blisko dwumiesięczne opóźnienie nie może być potraktowane jako nienadmierne. Powodowy bank podobnie jak wszystkie inne instytucje bankowe zatrudniają u siebie specjalistów, co więcej tworzą nawet / tak jak powód/ oddzielne komórki których zadaniem jest dochodzenie należności. W konsekwencji nie można na klientów przerzucać odpowiedzialności za własne zaniedbania.

Także charakter dochodzonego roszczenia nie stoi na przeszkodzie powołania się na przedawnienie z racji bezczynności powoda.

Nadto, gdyby system funkcjonujący w banku pozwalał pracownikowi obsługującemu klienta na ustalenie, że debet na danym koncie jest niedozwolony/czego obsługująca pozwaną A. L. była pozbawiona/to z pewnością nie doszłoby do wypłaty pozwanej kwoty zwrotnie przeniesionej na konto firmy (...) i do powstania szkody po stronie banku. Konsekwencji wad systemu nie można w żadnym wypadku przerzucać na klientów.

Przewidziany art. 118 k.c. trzyletni termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej jest terminem szczególnym, tym samym nie ma w sprawie zastosowania 10-letni termin przedawnienia roszczeń z bezpodstawnego wzbogacenia. Podobne stanowisko zajął SN z wyroku z 16.07.2003 r. w sprawie III (...)– OSNC z roku 2004 r. nr 10 poz. 157.

Mając powyższe na uwadze roszczenie powoda jako przedawnione należało oddalić.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 6 pkt.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu/Dz. U. z 2013 r. poz. 490/

Na oryginale właściwy podpis.